

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyiltterben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felölts szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

Jegyzés.

Mi radikálisabb emberek csak örömmel üdvözölhetjük azt a Nagy Cabaretet, mely hétfőn fog a színházban lezajlani. Némelyek jótékonyági estnek, mások szórakozásnak, mi azonban precedensnek nevezzük, amely aligha fog egymagában megállni. A kiplakafirozott színlap ugyanis csak annyit tudat a közönséggel, hogy egy páholy ára 12 korona, egy ülőhely 3 korona, a műsor pedig . . . igen, a műsor majd csak estére lesz kész. Ez már világos beszéde. Mig az eddigi jótékonyági ünnepek fűt és fát ígértek és még egy hajító fát sem váltottak be, ez az estély nem ígér semmit, csak azt mondja, hogy aki eljön, 12 koronát tegyen a dolmánya zsebébe. Végre is a 12 korona fő: aki rászánja a nemes célra, nem fog érdeklődni mit kap érte, aki meg nem szánja rá, legalább nem bosszanko-

dik a szegények rovására. Ezért nem győzzük hangsúlyozni, mily korszaktól alkotó ez az ujtás s mennyire őszinte fölfelé, lefelé, oldalt és keresztben. Az új jótékonyági eljárást minden jótékony előadás figyelmébe ajánljuk, habár programja nincsen, mégis megér annyit, mint bármely jótékonyági céció. Vivát sequens!

Vidéki kiállítások.

Nem vagyunk tulságos nagyon barátai a kiállításoknak. A nagyméretű nemzetközi kiállításokat rendszerint azért csinálják, hogy egy fejlődő városba csődítsék még nagyobb számban az idegeneket. Az országos kiállítások, melyek egy-egy állam gazdasági fejlődéséről volnának hivatalva számot adni, rendszerint csak azt mutatják, hogy mivé fejlődhetett volna már is az illető országnak ipara, mezőgazdasága, és

kereskedelme, de korántsem azt, hogy mivé fejlődött. Az ugynevezett kiállítási darabok sohasem mutatják az ipari haladásnak átlagos mértékét, mert hiszen a kiállító iparos hónapok munkáját öli belé egy-egy remekműbe es ha hasonló dolgok készítésével foglalkoznak, a rá fordított fáradságot, pénzáldozatot, munkaidőt tekintetbe véve, bizony éhen kellene halnia. A mezőgazdasági és állatkiállítások sem elégítik ki teljes mértékben igényeinket. Csupa kicsiszolt, kikévelt, kihizlalt állatokkal találkozunk ott, valóságos kiállítása darabokkal, míg otthon a kiállító gazda istállóiban rendszerint olyan állatok lézengenek, amelyeknek csak a bőre értékes.

Minél nagyobb tehát valamely kiállítás, annál hazugabb. És kiállításokra mindennek dacára mégis szükségünk van. Bennünket magyarokat nem is valami nagyon lepelt meg a kiállítási láz, mert nagyobb kiállítás a

T A R C A.

Szítás főhadnagy.

(Elt esztélés)

Irta: Kovacs Zsigmond.

Az orvos összevarta valami nagy nehezen a sebet. Szinte belefáradt, mikorra elvégezte. Mert a páciens rugott, kapalt, ordított. S ha az orvos nem rendelkezik kellő türelemmel: talán abban is hagyja az egész műtetet.

Az történet tudniillik, hogy Szítás főhadnagy pezsgőzes közben összezördült egyik legjobb barátjával, Mezei főhadnaggyal, mert ez azt találta mondani, hogy: hiába is fáradozik, Gotfried gyáros leányát nem fogja feleségül kapni soha, mert ott egy

gazdag bécsi butorkereskedő fia már visszavonhatatlanul lefoglalta a tért.

Szítás tudta ugyan, hogy még nincs veszve minden, de azért annyira kihozta a türelmeből barátjának ez a megjegyzése, hogy menten fölkapta a pezsgős palackot s erős kezével úgy nyomta oda a zöld posztós asztal lapjához, hogy az szanaszét mállott. Az üveg teteje kezében maradt, hanem a darabokra tört alsó rész szilánkjai belefúródtak tenyerébe s annak inait össze-vissza zúzták.

Az erős vérvesztés nem kabitotta el egyszerre. Még volt annyi ereje, hogy Mezeinek önérvényes hangjára vágja vissza:

— Nem úgy lesz az! Csak azért is megmutatom, hogy az a leány enyém lesz. A butorkereskedőnek lehet több pénze, de azt a leányt mégsem viszi el Bécsbe!

Három egész nap kellett arra, míg Szítás főhadnagy annyira magához tért, hogy az ágyból föl is kelhetett.

— Doktor ur! — kérdezte a negyedik napon — mikorra gyógyítja meg a kezemet úgy, hogy abba kardot is tudjak fogni?

— Az attól függ — felelte szelíden az orvos. — miként fogja magát viselni főhadnagy ur? Ha türelmetlenkedik s nem vigyáz, hónapok is beletelnek, míg gyakorlatra kiemelhet.

— Én nem a gyakorlat miatt kérdzem ezt — teplikázott a tüzesvérű főhadnagy, — hanem más egyéb miatt. Unom ezt a tétlenséget.

— Amit lehet, megteszünk — fejezte be a beszélgetést az orvos. Azzal vette kálapját és ment.

*

Az 1910—1911. tanévre az összes iskolák igazgatóságai által előny és új bekötéssel ellátott, tisztán állapotban levő

használt és új tankönyvek,

térképek, szótarak, mindenféle segédkönyvek, papír-, író- és rajzszerkek, művészi olajfestékek és esetek

o o o

A LEGOLCSÓBB ÁRBAN KAPHATOK

o o o

Sámuel Adolf könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében Szarvason.

bécsi és pozsonyi országos jellegű kiállításoktól eltekintve, az ezredévi kiállítástól fogva nagyobb szabásu nem is igen volt. Van azonban minden esztendőben egész sereg kisebbfajta vidéki, leginkább mezőgazdasági jellegű kiállítás. Néhány nappal ezelőtt az Erdélyrészi Gazdasági Egyesület rendezett ilyet Kolozsvárott. Szeptember hó 20-án Nyiregyházán lesz ilyen kisebbfajta kiállítás. Szeptember 24-én Szegeden, ugyancsak e napon nyílik meg és tart több mint egy hétig az ipolysági gazdasági kiállítás. Egyidőbe esik ezzel a veszprémi, amelyet a Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület jubileumából kifolyólag rendeznek. Október első felében Deesen lesz termény és gyümölcs kiállítás, végül egész sereg tenyészbarack kiállításban lesz részünk így a többek között Sopronban és Zomborban is. Nem panaszkodhatunk tehát arról, különösen, hogy az idén kisebb kiállításokban tulságosan szegények leszünk. Lesz az országnak majd minden vidékén látnivaló és ha a kiállítások cafrangjait a cabarékat, mozikat, circusokat tekintetbe vesszük, akár métermázsásra hizlalhatjuk a szemünket.

Az idei főntebb említett kiállításoknak azonban a rendesnél jóval nagyobb jelentőségük is lesz. Csaknem minden egyes kiállítás valamilyen gazdatársadalmi mozgalommal lesz kapcsolatban. A nyiregyházai veszprémi ipolysági, mezőgazdasági és ipari kiállítások egybe esnek az ott székelő vármegyei gazdasági egyesületek 50

éves jubileumával. A gazdatársadalmi mozgalmak szempontjából az ily jubileum mindig eseményszámba megy, határkövet képezi egy-egy vármegye, sőt gyakran egész országrész kitartó, de csak igen ritkán eredményes mezőgazdasági küzdelmeinek. Az ily események felé tehát méltán fordulhat minden magyargazdának a rokonszenve és az ily jubileumok, jubiláris kiállítások megtekintésére, azokban való részvételre magunk is szives örömet, sőt lelkesedéssel hívjuk fel az ország minden gazdáját.

A nyiregyházai kiállítás, illetve jubileum különösen nagyszabásúnak ígérkezik, s az a körülmény, hogy a Magyar Gazdaszövetség itt fogja tartani szeptember hó 20-án szokásos évi nagygyűlését, a nyiregyházai kiállítást s az a körül sorakozó minden eseményt országos jellegűvé avatja. A nyiregyházai gazdáknak lesz ez idén az egyetlen olyan alkalom, ahol az ország minden részének a gazdái találkozt adhatnak egymásnak, és megvitathatják minden ügyes-bajos dolgukat. Ezek az ügyes-bajos dolgok az utóbbi években nagyon is felszaporodtak. Még a politikai események is gyarapítják azokat. Szinte szükség van tehát olyan alkalomra, ahol a magyar gazdatársadalom évről-évre nagyobbodó erejéről a nyilvánosság, de különösen nagyszámu ellenségei előtt tanuságot tegyen. Azt hisszük, a nyiregyházai gyűlés a legkedvezőbb alkalom lesz erre. Az ottani kiállítás tehát csak keretet fog adni egy országos gazdatársadalmi ünnepnek

és hihetőleg eléggé méltó keretet. Sőt bizunk abban is, hogy a többi kiállítások is csak ily keretül szolgálnak egy-egy gazdatársadalmi ünnepszámiba menő gyűlés megtartásának. Ezen a szemüvegen át nézve, kibékülünk mi is a kiállításokkal, sőt azt óhajtjuk, hogy évről-évre minél több hasonló látványosságban legyen részünk.

Amerika gazdasági helyzete és a bevándorlók.

Amerikában már úgy áll a dolog hogy a fölös számmal beözönlő emberanyagot tovább vándoroltatják oda, ahol még nehezebb a megélhetés, ahol öserdők kiirtására és az alig megmunkálható talaj nyújtotta keserves kenyérkeresetre szorítják őket. Az ipari munkásságnak Amerikába való tödulása óriási módon fellendítette az ipart, de csakhamar nagy visszahatás támadt, sok gyár csökkentette a termelést vagy be is szüntette az üzemet minek következtében a kivándorlás azonban mégis szakadttanul növekedett, ennél fogva a munkabérek a minimumra száltak alá. A mezőgazdasági termelés nem tartván lépést az ipar fejlődésével, ma már Amerikában is rohamosan drágulnak az élet-szükségletek. Ez időszerint harminchárom százalékkal magasabb a létfenntartási költség, mint csak néhány évvel ezelőtt. 665 dollárnak annyi manapság a vásárlóereje, mint 5—6 év előtt 500 dollárnak. Az utóbbi 10 év

A „Vöröskereszt“ által rendezett bál mulatságban már résztvett Sztítás főhadnagy Gottfried gyárosék is ott voltak.

Sztítás, amióta betegségéből föllábadt, nem fordult meg semmiféle társaságban. A bálba is csak azért ment el, hogy ott Evelinnel találkozassék s tisztába hozza vele szívügyeit.

A szép leány körül, ki anyja mellett ült egy kereveten, már akkor, amidőn Sztítás a bálteremben lépett, egész kör képződött.

A főhadnagy nem sokat teketóriázott; odament ő is. Meghajtotta magát katonásan.

Gottfriedné bölintott ugyan a fejével, de látszott az arcán, hogy nem valami nagyon örül a bemutatkozásnak. — Evelin azonban kedves mosolylyal viszonzta Sztítás köszönését s kezét nyújtotta neki.

A körben lévők közül csupán egy nyu-

lánk, félig kiborotvált, kis szőke bajszu fiatal embert nem ismert a főhadnagy.

— Wieser Szigfried, a „Wieser és Társa“ bécsi előkelő cég beltagja és Wieser Eduárd, nagy butorkereskedő fia, — mutaták be az idegent.

Ahá! gondolta magában Sztítás főhadnagy. Ez hát az én vetélytársam? Ezzel szemben kell nekem a küzdelmet fölvenem? No, majd meglátjuk!

*

A szép Gottfried Evelin a „Vöröskereszt Egylet“ bálján közbámulat tárgyát képezte. Száz meg száz szem kísérte figyelemmel minden mozdulatát.

Az első táncra természetesen Wieser Szigfried foglalta le. Sztítás nem táncolt. Nekivetette a hátát egy szöglet oszlopnak, onnan nézte szép ideálját, amint az Wieser-

rel — nem éppen valami naimóval ide-oda lejtett.

Amikor az első négyesnek vége lett s Wieser a leányt anyjához vezette: Sztítás hozzájuk ment s fölkeréte Evelint a második négyesre.

A leány biccentett a fejével, — de az anya közbeszólt:

— Nem tudod, Evelin, hogy a második négyest is Wiesernek ígérted?

— De mama! — védekezett a leány. — Én nem tettem erre határozott ígéretet.

— Tettem én, nyomta meg a szót a mama. — És azt visszavonni nem lehet. Különbén intézze el a főhadnagy ur a dolgot Wieserrel. A helyzet kulcsa az ő kezében van.

A főhadnagy ajkaiba harapott. Meghaj-

Jacobi antinicotin szivarkahüvely **Jacobi extra szivarkapapir** **elsőrangu gyártmányok.**

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésben (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdeben.

H I R E K.

— **Megválasztás.** Dr. Placskó Lajos a budapesti Szent László kórház orvosát megválasztották Ozdra községi és kórházi orvosnak.

— **Beiratkozások.** A főgimnáziumi beiratkozások f. hó 1-től 5-ig folytak le. Beiratkozott a 8 osztályba 370 rendes és 10 magán tanuló. A tanítóképző intézet 4 osztályába 66 rendes tanuló. A polgári leányiskolába 146, a polgári elemibe 136 tanuló. A főgimnázium ma délelőtt tartja az ótemplomban a szokásos tanévnyitó istentiszteletet.

— **Kabaret.** A szarvasi izraelita Nőegylet hétfőn este a városi színházban jótekonycélú, táncmulatsággal egybekötött kabaretet rendez. A kabareten közreműködnek: Mariházy Turchányi Olga, Mariházy Baby Mariházy Miklós, P. Szepessy Szidi Dr. Ferenczonné Tibor Lóry, Körmendy Ilonka, Sebestyén Rózsika, Tompa Irmuska, Gitta Otty, Balogh Béla, Madas István, Szentes János, Sziklay Jenő, Tompa Béla, Bakó Lajos Halász Sándor Miklósy Ferenc. Az agilis rendezőség fáradhatatlan munkája előre biztosítja a jótekonny estély fényes erkölcsei és anyagi sikeret, mit mit sem bizonyít jobban, hogy a jegyek nagy része már elővételben elkelt.

— **A Leányegyesület** szeptember 11-én, délután 3 órakor előadó gyűlést tart a polgári leányiskola tornatermében a következő nőt: 1. „A női varázs lélektani és fizikai okairól.” Irta és felolvassa Kicsmárik Endre tanítóképző tanár. 2. Zongorázik Rohoska Jenő tanító. 3. Szaval Hajnal Ilonka. 4. Szaval M. Margittay Gyula színi ívesztár.

— **Vasuti szerencsétlenség Gyomán.** Nagy szerencsétlenség történt szombaton délelőtt a gyomai vasuti állomáson. Szeghalom felől Gyomára robogó vonaton utazott ugyanis Weiszberg Emil tekintélyes szeghalmi kereskedő Weiszberg türelmetlen utas volt, mert nem várta meg a menetközben kinyitotta a kocsii ajtaját leszállásra készen. Egyik zökkenőnél aztán elvesztette az egyensúlyt és kiesett a vagonból, de olyan szerencsétlenül, hogy a kerekek alá került, amelyek teljesen összeroncolták. Csak borzalmasan szétszaggatott holttestét húzhatták ki a kocsii alól. Weiszberg tragikus halála nagy részvétet keltett Szeghalmon.

— **A szarvasi torna és atletikai klub** házi versenyén a

hölgyek díjját — értékes ezüst cigarettatáca — Grünvald Árpád nyerte el mint a „liszkos suly és gerely dobás pont verseny győztese. A klub által kitűzött két díjját Bottka József a 100 méteres síkfulás és Hugetter Gusztáv az összetett ugró verseny győztese kapták.

— **A közigazgatási-bizottság ülése.** Békés vármegye közigazgatási bizottsága szeptember hó 12-én 9 órakor tartja szokásos havi külését Ambrus Sándor alispán elnöklete alatt.

— **A polgári iskolák felügyelője.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Nagy Lajos orosházi állami polgári iskolai igazgatót az 1910—11. és az 1911—12. iskolai évekre megbízta a békéscsabai állami polgári fiu, a gyulai, hódmezővásárhelyi és mezőberényi polgári fiu és leány, a szarvasi állami polgári leány, a békési és makói polgári leány és a hajduböszörményi református polgári leányiskolák tanmenetének szakszerű felügyeletével.

— **Ikrek.** Hanzel Mihály vármegyei hajdu felesége kettős fiu ikreket szült. Anyjuk és fiuk teljesen jól érzik magukat.

— **Tűz.** A korhánai-pusztán Nagy P. Imre körösladány, gazda tanyája kigyulladt s egy göré és egy szin teteje teljesen leégett. A kár biztosítás útján megtérül.

— **Szerencsétlenség Gadoroson.** A gadorosi zsidó temető sírasójának 9 esztendő s Julcsa leánya kedden kecskét legeltetett porázon a sírok között, miközben egyik lazán álló sulyos sírkő ledült és a kis leányra zuhant. Bal combcsontját zúzta össze szegény kis leánynak a sírkő.

SZÍNHÁZ.

Szókimondó asszonyság. Szombaton Victorien Sardou Szókimondó asszonysága került előadásra. M. Turchányi Olga bájós, talentumos játéka, kedves behízogó alakítása mindenképpen kiérdemelte a közönség kitüntető tapsait. Mariházy férfias játéka Napoleon szerepében megérdemelt sikert aratott. A többi szerepekben Szentes, Sziklai, Madas, Bakó voltak kiválóak.

Baba. Vasárnap este a Babát ezt az örökszép darabot mutatták be. A címszerepet M. Turchányi Olga játszotta Bravuros megkapó játéka a részletekben is finoman kidolgozva viharos tetszést keltett. Kellemes tiszta hangon nagy bensőséggel előadott énekszámait meg kellett ismételnie.

Méltó dicséret illeti meg vele Kassay Károlyt a vendégszereplő művészt, ki Hiárius mester szerepében fordulatos kitűnő játékot produkált. Tibor Lancelot szerepében aratott sikert, Balogh jól játszotta meg szerepét.

Csöppség. Hétfőn a Csöppséget hozták színre, a címszerepben Tompa Irmuskával. Közvetlen kedves játéka teljes illuziót keltő. Minden lépése, minden szava a legapróbb részletekig kifogástalan volt. A legteljesebb sikerrel alakította Margittay Ambrót Szepesi Szidi sárkány gazdasszonyt és ha még Sebestyén Rózsikát is megemlítjük, felsoroltuk azokat, kik jobb alakításukkal kiváltak az igen jó ensembléből.

Nebánt virág. A Nebánt virág Celestin szerepében fejezte be nálunk vendégfellépésének sorozatát Kassay Károly. Brilláns, nagy művészettel megrajzolt alakítása a legteljesebb elismerést váltott a ki a nagy számban megjelent közönség köréből. Tibor Lóri Denise szerepében kapott sok tapsot precíz énekéért. Sebestyén Rózsikát (Corinna) mint mindig most is csodálatosan bájosnak láttuk kis szerepében. Szentes örnagyán, Sziklay színigazgatóján sokat neveltünk.

Tolvaj. Hogy Bernstein mennyire ismeri és minden felesleges magyarázat nélkül mennyire elfogadhatóvá tudja tenni a szenvedelmi sajátos logikáját és hogy jól látja és biztos kézzel festi a legrejtettebb telki valóságok fejlődését mutatja a Tolvaj című drámája. Nagy kifejező ereje feleslegessé teszi, hogy unalmas analízis hosszas dalmas magyarázkodásával éljen. Madarassy Fekete Ily a társulat új hősnője Luise szerepében tündökölt. Nemes hæv, izléses temperamentum voltak színpadi uralmának fényes eszközei. Margittay Richard szerepében mesteri szép játékot produkált. Tompa minden riktó nekikészülődés nélkül játszotta meg finoman Legandes Fernandot. Sebestyén, Bakó, Sipos jók voltak.

Három pár cipő. Csütörtökön a Három pár cipő című vígjátékot mutatták be. A rendkívül mulatságos darab női főszerepét M. Turchányi Olga játszotta. Elragadó bájós játékát sok tapssal hálálta meg a szép számmal megjelent közönség. Madas bohókás, pompás Flinkjén, Szentes színházi szolgáján sokat kacagott a publikum. Sebestyén Rózsika az opera-énekesnő kis szerepében is tudott hódítani. Igaz gyönyörűséggel néztük és tapsoltunk a Gitta Ottilia, Balogh, de különösen a Latabár táncának, melyben bámulatos

alatt a tengeri ára 111·2 százalékkal emelkedett, a zabé 81 százalékkal, a búzáé 55·5 százalékkal a burgonyáé 70·5 százalékkal, a szénáé 49·7 százalékkal. A ló, öszvér, és szarvasmarha ára 160 százalékkal lett magasabb, szalonna 113 százalékkal, a sertéshús 82 százalékkal, a faggyu 58 százalékkal magasabb

A föld értéke is megkétszereződött a keleti államokban s ma már a mezőgazdálkodást a modern tudomány elvei szerint üzik. A mezőgazdasági termelés mégsem bir lépést tartani sem a fogyasztással, sem az állandóan emelkedő népszaporodással. Az amerikai államférfiak azt hirdetik, hogy farner kell nekik és kevesebb ipari munkás. A föld népét kell megerősíteni, hogy az ipar is fennmaradjon ez a jelszó. A kormány legutóbb 16 nyugati államban nagyarányú csatornahálózat kiépítését vette munka alá. Az öntözött területek, melyek csapadék hiányában östermékenységük dacára évezredek óta hihasználatlanul heverték, most az amerikaiak millizának jövedelmező, tartós keresetet fognak nyújtani. A kormány ugyanis 20 80 holdas kis gazdaságokra osztotta be az óriási földterületet. Természetesen a bevándorló földmivesek csak szolgálai, munkás szerephez jutnak, mert mindenben első — az amerikai!

A bevándorló is kaphat földet, illetve öserdőterületet, ha van pénze, de csak Braziliában. Távol minden forgalmi központtól, két-háromszáz kilométernyi távolságban valamely va-

suttól. A brazil kormány igen agilisan mozditja elő a bevándorlást, mert ott még kevés az emberanyag, egy negyszögkilométerre alig esik 5—7 ember. A földmivélésügyi miniszterium mostanában a bevándorló telepésekre nézve a következő igen csábító feltételeket hocsátotta közre: 1. telepes lehet minden nős családos vagy nőtlen férfi; 2. szabadon választhatja meg, hogy hol akar letelepedni; 3. ingyen utazás ellátással s ingyen málhaszállítás a kiindulási európai kikötőből; 4. ha a nyert területet egy évig munkálta, tulajdonába megy át.

Látszatnak biz ez igen csábító dolog, de a valóságban egészen másként fest az ugynevezett ingyenföld ügye. Mert ingyenföldről szó sincs. Kaphatnak ugyan a bizonyos pénzüsszeggel rendelkező kivándorlók az ország belsejében öserdőt, de az Sao Paulo fővárosától jó néhány száz kilométerre fekszik, ahova ezidő szerint még sem vasut, de még járható ut sem vezet. A talaj ugyan nagyon termékeny, de előbb, mint fönne mondottuk, ki kell irtani az öserdőt, le kell csapolni a mocsarakat s akkor is kérdés, hogy miként értékesítheti terményeit. Ha az eldorádónak hirdetett földterületre kerül a becsapott szegény ember, mivel technikai segédeszközök nélkül az erdőterülettel semmire sem mehet, azt tanácsolják nekik, hogy mint a földmivélésen kívül egyébhez sem értők, álljanak be valamely ültetvényre gazdasági munkásoknak. Itt kezdődik aztán a kálváriajárás. Az ingyenföld reménysége által hazát,

otthonot vesztett földmivelő nép, gazdasági munkások kávé, cukor, gyapot vagy más ültetvényre kerülnek, nyolc, tíz évig dolgoznak ott mint a barmok, anélkül, hogy valamit félretehethének. Mikor aztán a nehéz munkától az idősebbek letörnek, elgyengülnek, egyszerűen lelketlenül szélnek eresztik őket. S ez az emberbolondítás egyre tart. A német hajótársaságok, kivándorlási cégek ügynökei elárasztják Európát és hirdetik az előnyösnek látszó ingyen földszerzési feltételeket, természetesen hozzáteszik azt is, hogy Braziliában de különösen Sao Paulo államban milyen könnyű szerrel boldogulhatnak a bevándorlók. Azt hazudják az ügynökök, hogy az ingyen adott földhöz ad az állam állatokat és gazdasági eszközöket; hogy dolgozni sem kell, mert a fehér ember csak hűsöl és felügyel a fekete munkásokra. Hát még akinek egy kis pénze van, az egyszerre egész uradalmat vehet. Sőt még az utazás sem kerül többbe a Bécsig szóló vasúti jegynél, mert onnét ingyen szállítják őket vasuton és hajón sőt a hajón még el is látják a kivándorlókat. Ilyen nagyhangú és sokat ígérő csábításnak, hogy tudna ellentállni a földéhes ember. Elkotyavetyélt hát mindenét, hogy biztos falat kenyerét a hontalansággal és koldusbottal cserélje fel. Minden jóérzésű embernek lelkiismereti kötelessége tehát a netalan tudomására jutó ilyen kivándorlásra való csábításokat megghusítani és megtoroltatni.

totta magát s ment, hogy Wiesert fölkeresse.

Az valami ismerősével beszélgetett a buffetben. Odalépett hozzá s elmondta neki a dolgot.

— Uram! Nem tehetem, — felelt a „Wieser és Társa“ cég beltagja kissé nyeglén. Engem ahhoz a hölgyhöz szorosabb kötelékek fűznek, s így az egész mulatságon vele szándékszem foglalkozni.

Szitást bántotta a hang, a modr, amelylyel udvarias felszólalása találkozott. Kémény hangon ezt vágta vissza:

— Wieser ur! Önt én most látom először. Azonban arról győződtem meg, hogy az udvariasság gyöngye oldala. Tudja meg, Evelin kisasszonyhoz nekem éppen annyi közöm van, mint önnek.

A butorgyáros cég beltagja fölszisszent s valami sértő szóval illette Szitást.

A bálteremben újra megszólalt a zene. De Evelin ülve maradt.

Néhány perccel a tánc megkezdése után Szitás főhadnagy oda lépett a mamához s tiszteletteljesen ennyit mondott:

— A legnagyobb szerencsétlenségnek tartom, hogy Wieser urral a dolgot nem

tudtam rendbehozni. Köztünk kiegyenlíthetetlen ellentét támadt.

Evelin szólni akart valamit, de anyja elibe vágott:

— Sajnálom, hogy így történt. Evelin Jer távozni fogunk.

A leány arcán pár könny futott végig. Szitás ezt jó jelnek vette. Aztán köszönt s távozott ő is.

*

Harmadnapra a lapok szenzációs hírt közöltek.

Szitás főhadnagy párbajban erősen megvadult egy gazdag bécsi fiatal embert, akivel a „Vöröskereszt Egylet“ bálján össze szólalkozott.

Ismerősei csodálkoztak rajta, hogy felgyógyulása után ilyen rögtönösen párbajba keveredett. Képtelennek tartották, hogy a kardot kellőképen forgatni bírja.

Wieser nem halt ugyan bele sebeibe, de jobb karja béna maradt s ezenfelül az arca jobb felén is ugyancsak feltűnő forradás nyomai öröklődtek meg.

A „Wieser és Társ“ fejét, az öreg Wieser Eduárdot nendkívül lehangolta az eset. Láta, hogy fia házassága elé ezzel az

ostoba párbajhistóriával meglehetősen akadályok gördültek. Röstelte volna, hogy esetleg kosarat kapjon a fia; tollat vett tehát s Gottfried gyárosnak ezt a rövid, de sokatmondó levelet írta:

„Fiam házasságáról a báli sérelmes jelenet után egyelőre szó sem lehet. Minden ígéret ez oknál fogva figyelmen kívül hagyandó.“

Gottfriedék vállalt vontak reá. A mama azt mondta:

— Mamlasz fiatal ember lehet az a Szikfried. Mégis csak — valljuk meg az igazat! — különb férfi Szitás. Iát maradjon Szigfried otthon! Jobb, hogy így van!

Evelin erre a nyilatkozatra nyakába ugrott a mamájának. Össze-vissza csókolta és azt sugta neki:

— Édes jó mamám! Ugy-e megegye-ded, hogy Szitás házuknál tiszteletét tethesse? Hiszen te oly jó vagy! . . .

*

Két hó nem telt bele: Szitás és Evelin jegyet váltottak.

kecsesség, könvedség, előkellőség és finomság van.

Csókkirály. Pénteken Sztojanovits Csókkirály című daljátéka ment. Meleg életet láttunk a színpadon. Gyönyörűség volt látni M. Turchányi csipkés Miskáját és hallani kedves behizelgő énekét, nemkülönben Tibor Lórinak bravuros technikával előadott énekszámait. Kedves élénkséggel játszotta meg Sebestyén Rózsika Évikét, Gitta Otilja és Balogh tánckettőse nagyon tetszett. (S—or.)

Fogadják bálás köszönetünket mindazon jó barátaink és kedves ismerőscink, kik megtört szívünk sajnó fájdalmát és mélyeséges bánatát résztvétükkel enyhíteni igyekeztek.

Szarvas, 1910. szept. hó.

Özv. Landler Pálné.
és gyermekei.

361 sz. 1910. végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szarvasi kir. járásbíróságnak 1909. évi Sp. 531—3 számú végzése következtében Dr. Nagy Béla ügyvéd által képviselt Robiesek Soma utóda cég javára 111 kor. s jár. erejéig 1910 évi július hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 900 kor. becsült következő ingóságok, u. m. :uszoda és 6 csónak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szarvasi kir. járásbíróság 1910-ik évi V. 264/2 sz. végzése folytán 74 K. 20 fillérben hátralék tökéltetésének 1910 évi augusztus hó 16-án járó 5 % kamatai, 1/3 % ováltódij és eddig összesen bíróságon már megállapított költségek erejéig, Szarvason III. ker. Kis-utca 3 sz. a. leendő megtartására 1910. évi szeptember hó 16-ik napjának délutáni 4 és fél órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szarvason, 1910. évi augusztus hó 21-én.

Bíró Zsigmond kir. bir. végrehajtó.

A fő utcán egy külön bejárattal utcai butorozott szoba kiadó.

— Cim a kiadóban. —

Német nyelvből

alapos oktatást ad Weinberger János nyugalmazott tanító, II. kerület Szent István Király. utca 306. sz. 1—3

Eladó ház

Özv. Petrás Györgyné II. ker. Tús-utca 560 számú háza szabadkézből eladó.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alólírott előjárói az 1886. évi XXII. t.-cz. §-ának rendelkezéséhez képest ezennel közhírré teszi, hogy az 1911-iki évre összeállított községi közpénztár-, korház és ápolói alap-, közművelődési alap és közmunka alap pénztár költségvetési előirányzata folyó év szept. 5—től 19-ig bezárólag terjedő 15 napon át a község házában közzemlére van kitéve.

Ezen költségvetési előirányzatok a községi számvevőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s az ellen az észrevételek a fenti határidőn belül beadhatók.

Szarvas, 1910. évi szeptember hó 3-án

Az előjáróság nevében:

KOLÁR LAJOS
főjegyző.

KOVÁCS JÁNOS
bíró.

Kiadó lakás.

Özv. idb. Komlovszky Jánosné III. ker. 146. hsz. házában 2 utcai és egy előszoba, konyha, éléskamra és faskamra folyó év október 1 től bérbe adó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy helyben özv. Leszich Kálmánné

órás és ékszerész üzletét átvettem

a Réthy-féle házban s a mai kor igényeinek megfelelően berendeztem, amiért is kerem a nagy közönség b. pártogását tisztelettel

Schàger János

órás-ékszerész.

Új fodrásznő.

A mélyen tisztelt hölgyközönség pártoló figyelmébe ajánlja magát

Fabriczy Mariska

fésülőnő

Lakásom: Felsőzsiget. utca 51 szám.

Szép Márton

műorás a Buck-féle házban ó r a - j a v i t ó üzletet nyitott.

Kéri a jószívűek pártfogását, mert dolgozni akar s ha munkát nem kap nyomorék lábaival elpusztul.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség előjárósága ezennel közhírré teszi, miszerint azok a szőlős gazdák akik a borítal adóra vonatkozó 1892. XV. t. cz. 3 §-a szerint szeszese ilalok kimérésével vagy kis mértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, nyílt községekben abban a kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésű boraiktól házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében bor után 6 kor. 70 fillér bor must és szőlő cefre után pedig 5 kor. 40 fillért adót fizetnek.

Akik tehát házi fogyasztás számára biztosított kedvezményre igényt tartanak, azt folyó évi szeptember hó 15-ig illetve ha a szüret előbb kezdődne meg a szüret kezdetéig a községi előjáróságnál bejelenteni tartoznak. A bejelentés élő szóval teendő meg, melyben megjelölendő a szőlő birtok terjedelme, a házi fogyasztásra szánt bor évi átlagos mennyisége, a termés mennyisége és a nagyban/ 50 literen felüli/ való eladásra szánt bormennyiséget hektoliterekben kifejezve. Szarvason, 1910 évi augusztus hó 12-én

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos s. k.
főjegyző.

Kovács János s. k.
bíró.

Van szerencsém a n. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben Kossuth Lajos-utca 234. számú saját házamban c s e l é d - s z e r z ő irodát nyitottam maradtam tisztelettel 1—3

Brachna Zsuzsi.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előjárósága részéről alólírottak ezennel felhívjuk az iskola köteles gyermekek szüleit, hogy az 1904. szeptember hó 1-től 1896. év szeptember hó 1-től 1896. év szeptember hó 1-ig született illetve 6—14 év közötti iskola köteles gyermekeiket folyó év szeptembe 1—10 közötti napokon annál is inkább beírassák, miután ezen felhívás már intésül tekintik, és a fenti határidő alatt be nem íratkozott gyermekek szülői atörvény értelmében legszigorubbán fognak büntettetni.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét hogy ezentul az iskolába való beíratásra külön figyelmeztetve vagy idézés által felhívva nem lesznek, tehát azon körülmény hogy felhívást nem kaptak, a bírság kirovásánál figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1910. évi aug. hó 12.

Az előjáróság nevében:

Dérczy Ferencz dr.
jegyző.

Kovács János, s. k.
bíró.

Eladó 100 hold

A mezőturi határban 100 kisholdas birtok új csepepes tanya-épület, istálló s egyéb gazdasági melléképületekkel jutnyos áron eladó. Vevők jelentkezzenek Delh. nyi Békánál

Eladó vagy kiadó ház

Özv. Tájher Gusztávné urnő háza eladó, esetleg egy 4 szobás és egy 2 szobás lakás a megfelelő mellék-helyiségekkel haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet POHL KÁROLY községi számvevővel.

Egy elsőrangú biztosító társulat, amely minden biztosítási ágra kiterjed, keresügynököket Békés-vármegye összes községeiben.

Cím a kiadóhivatalban.

BŐRSZENY

ekcemúra és hasonló bőrbajokra, nevezetesen ha nedvesedő helyeket vagy kergesedést idéznek elő, nagyon hat a Zucker-féle szabadgyógyzappan, amiből ezen bajokról minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokszoros tapasztalatból, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megalapítható, hogy a Zucker-féle szabadgyógyzappan a legtöbb esetben azonnal enyhíti a viszketésséget, ha a vastag krémszerű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a moskodás után egy ideig a megfelelő helyen marad. Ettől függetlenül, hogy a baj által elfajzott és elhalt bőrrészeket lehulljanak és ezzel az erős viszketésséget okozó bőrringer enyhüljön, a bőr megújulásáért előmozdításért és a Zucker-féle szabadgyógyzappant hosszabb ideig használunk, rendszeresen hamarosan lehullik a bőr legfelső rétege és egy új, egészséges, gyenge bőr keletkezik utána. Ezt célszerű egy kiválóan jó és enyhítő, de nem túlságosan zsírozó bőrkrémmel ha szabb ideig kenni, míg különleges kezelésre többé nincs szükség. Erre legalkalmasabb a Zucker-kréme.

Rendeléseknél figyeljünk a következő különbségekre:

Zucker szab. 35%-os gyógyzappanja a leghatásosabb és a legnagyobb. Egy darab ára 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyzappanja hatása és mennyisége valánival gyöngébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a Zucker-kréme (nem zsírozó), valamennyi bőrkrem gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerárban, drogériában, illatszert kereskedésben stb. kapható. Figyeljünk azonban a kizárólag általunk használt eredeti csomagolásra és ne engedjük rábeszélésnek, hogy értéktelen szappanokat szőzzanak nyakunkba.

A Zucker szabadgyógyzappant és a Zucker-krémet nem pótolja semmi.

Kapható:

Mezőturon: Gálher Hugó gyógyszer-tárban.

Tisztíts csak

Globus

Védjegy

Védjegy

fémfiszítószer

Tritz Schulz jun. K.T. Aussig

Aranyérem 1900 Páris. Grand Prix 1904 St. Louis

Globus

Fémfiszítókivonatal

legjobb Fémfiszítő a világon

Két darab

irogép

szabadkézből

igen olcsón eladó.

Cím a kiadóban.

3-6

Fiók

UJ

varrógép, kerékpár és beszélőgép üzlet

Fő üzlet Orosházán

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, miszerint Szarvason az Árpád szálloda épületében Ifj. Kovácsik Károly ur fűszerüzlete mellett, amai kor igényeinkre megfelelő

Varrógép, kerékpár és beszélőgép fiók üzletet nyitottam, amelyben elsőrendű

Singer és különféle szerkezetű elsőrendű Német és Magyar gyártmányú gépeket tartok raktáron, amelyeket olcsó árban kedvező részletfizetés mellett arusítok

Minden varrógép jószágáért 5-től 10 évi jótállást vállalok, ha nevezett idő alatt a gép hibásan dolgozna, kötelezem magamat azt díjtalanul megjavítani.

Minden fajtájú varrógép, kerékpár és beszélőgép alkatrészeit is tartok raktáron, ugy szintén nevezett gépek javítását is elfogadom és azokat saját műhelyemben szakszerűen kijavítom.

Géphimzésben és szabászatban a vevők ingyenes alapos oktatást nyernek.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Lübek Jakab

Elsőrendű gyártmányok!

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Turistadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hozható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, kedgyakaratoknál kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész, kristálylimonádé gyára Szabadkán.

16-25 Kapható: Fichtenik Józsefné urnőnél Szarvason.

VÉDJEGY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ES LEGJOBB LIMONÁDE

Rendelés szerűen készült mindenfajta

felső kabátok
téli kabátok
városi bundák
gazdasági bundák
szalon öltönyök
fiu ruhák
angol sacco öltöny

Elsőrangú szabás és munka jutányos árak

DEUTSCH F. KÁROLY ES TÁRSA

férfiszabóknál

Budapest, IV., Ferencziek-tere 2. szám.

20-52

: Egy teljesen új üzleti :

roló ajtó

és egy

roló ablak

szabadkézből

jutányos áron

eladó.

— Cim a kiadóban. —

Húszár Á.

Lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor-előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Elsőrangú ajánlatok.

Szepesi sajt, Liptói székely túrók, szalámi, kolbász, szalona, naponta friss csemege szőlő.

Lisztek olcsó árakon Naponta friss kenyér, élesztő.

Mindenki érdeke?

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy kitűnő zamatú Cuba gyöngy, Jáva mocca kávéim most érkeztek. Az idény előre haladta folytán ásvány, gyógy vizeket leszállított áron. Legjobb szobapadló mázokat, linoleumot, festékeket, ecseteket, meszelőt, lehetőleg olcsóbban árusítom.

Egyben ajánlom fűszer, gyarmat áruk, csemege, vegyes árucikeimet bevásárlási forrásul, a nagy közönség szives pártfogását kér

kitűnő tisztelettel :

Kovácsik Károly.

Egy ügyes fiu t a n u l ó u l felvétetik.

Stollwerck és Suchard csokoládék. Bonbonok cukorkák.

3-3

Kitűnő hegyi borok, kőbányai sörök, szerémi szilviorium törköly, Barack, szepessi borovicska, likőrök.

